

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ל' בתשרי, תש"ף
29 באוקטובר, 2019
323/2019

לקט נתונים מתוך הסקר החברתי 2018

מוביליות בין-דורית: השכלה, תעסוקה ושינויים במידת דתיות

Selected Data from the 2018 Social Survey: Inter-generational Mobility: Education, Employment, and Changes in Religiosity

בקרב בני 30 ומעלה

- ליותר מ-60% מבני 30 ומעלה שהוריהם לא למדו כלל (האב, האם או שניהם), אין תעודת בגרות.
- שיעור האקדמאים בקרב בני 30 ומעלה עולה ככל שהשכלת הוריהם גבוהה יותר.
- 51% מבני 30 ומעלה שאביהם עבד במשלח יד אקדמי, מועסקים גם הם במשלח יד אקדמי.
- להשכלת ההורים יש קשר גם להכנסת משק הבית. ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה יותר ככל שהשכלת ההורים גבוהה יותר.

בקרב בני 20 ומעלה

- שיעור העצמאים גבוה יותר, בקרב מי שהוריהם עבדו כעצמאים:
 - 22% מאלה ששני הוריהם עצמאים, הם עצמאים
 - 20% מאלה שאחד מהוריהם היה עצמאי
 - 13% מאלה ששני הוריהם לא היו עצמאים.
- 29% מהחרדים מעידים כי גדלו בבית לא חרדי בהיותם בני 15.
- 22% מהחילונים גדלו בבית לא חילוני בהיותם בני 15.
- 19% מהיהודים מדווחים כי כיום הם דתיים פחות ממה שהיו בעבר; 3% מהמוסלמים.
- 18% מיהודים מדווחים כי כיום הם דתיים יותר ממה שהיו בעבר; 31% מהמוסלמים.

הסקר החברתי הוא סקר שנתי שוטף, המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת בישראל ועל רווחתה. הסקר נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ברחבי הארץ במהלך 2018. במסגרתו רואיינו בביתם כ-7,450 איש בני 20 ומעלה, המייצגים כ-5.6 מיליון איש. שאלון הסקר כולל גרעין קבוע וחלק מתחלף, שב-2018 התמקד במוביליות בתחומי המצב המשפחתי, התעסוקה, מקום המגורים ורמת דתיות. זוהי ההודעה הרביעית בנושא המורחב מוביליות. בהודעות הקודמות הוצגו ממצאים [בנושא מגורים](#), [משפחה ומה שביניהם](#), [בנושא אפליה](#), [העדפה מתקנת ומעמד חברתי](#), [בנושא מעברים בין יישובים ושביעות רצון מאזור המגורים](#) ו**[בנושא אזרחים ותיקים](#)**.

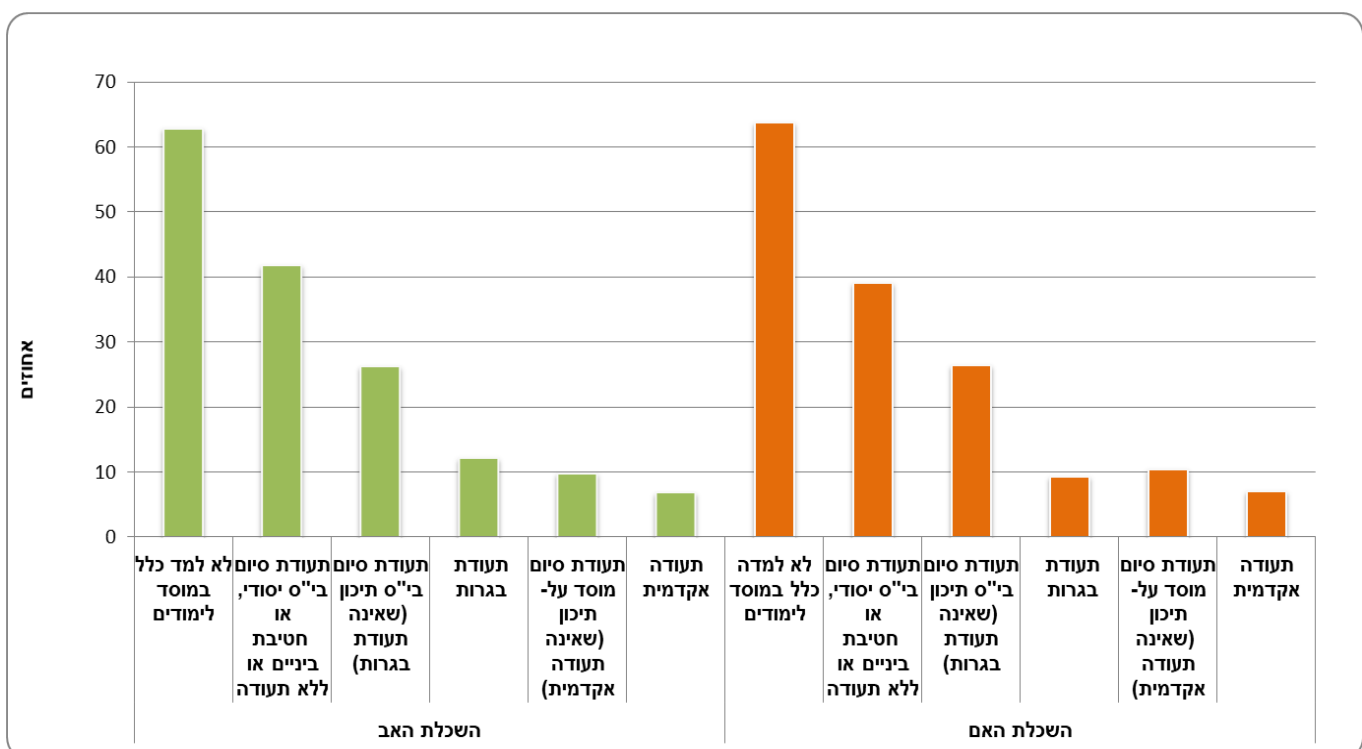
מוביליות בין-דורית - השכלה

במסגרת הסקר, כל משיב נשאל על התעודה או התואר הגבוה ביותר שקיבל בלימודיו וגם על התעודה או התואר הגבוה ביותר שקיבלו אביו ואמו.

נמצא מתאם חיובי בין ההשכלה של האוכלוסייה לבין ההשכלה של ההורים. ככל שההורים בעלי השכלה גבוהה יותר, גם ילדיהם משכילים יותר. מבין אלה שלפחות אחד מהוריהם הוא בעל תעודה אקדמית, כ-7% בלבד הם חסרי תעודת בגרות.

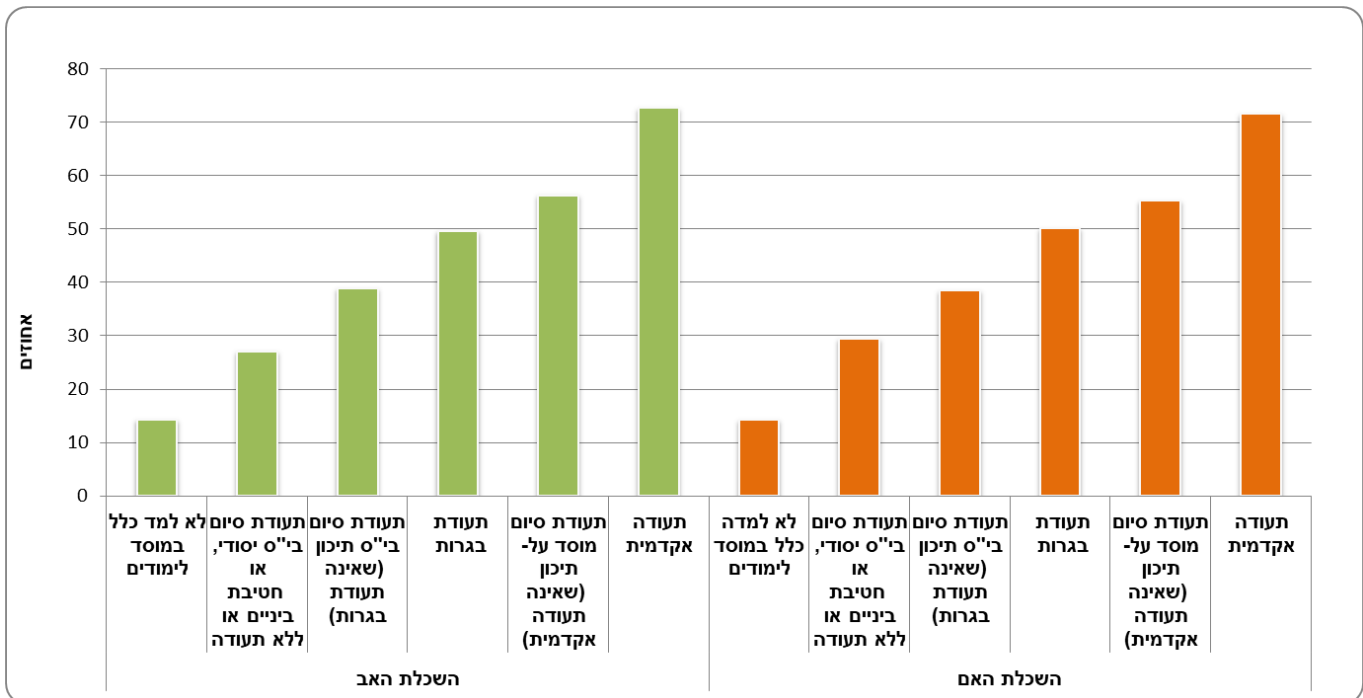
שיעור חסרי תעודת בגרות בקרב בני 30 ומעלה יורד ככל שהשכלת ההורים גבוהה יותר. בקרב בני 30 ומעלה שהוריהם לא למדו כלל (האב, האם או שניהם), יותר מ-60% הם ללא תעודת בגרות.

תרשים 1: אחוז בני 30 ומעלה ללא תעודת בגרות, לפי השכלת האב והאם, 2018

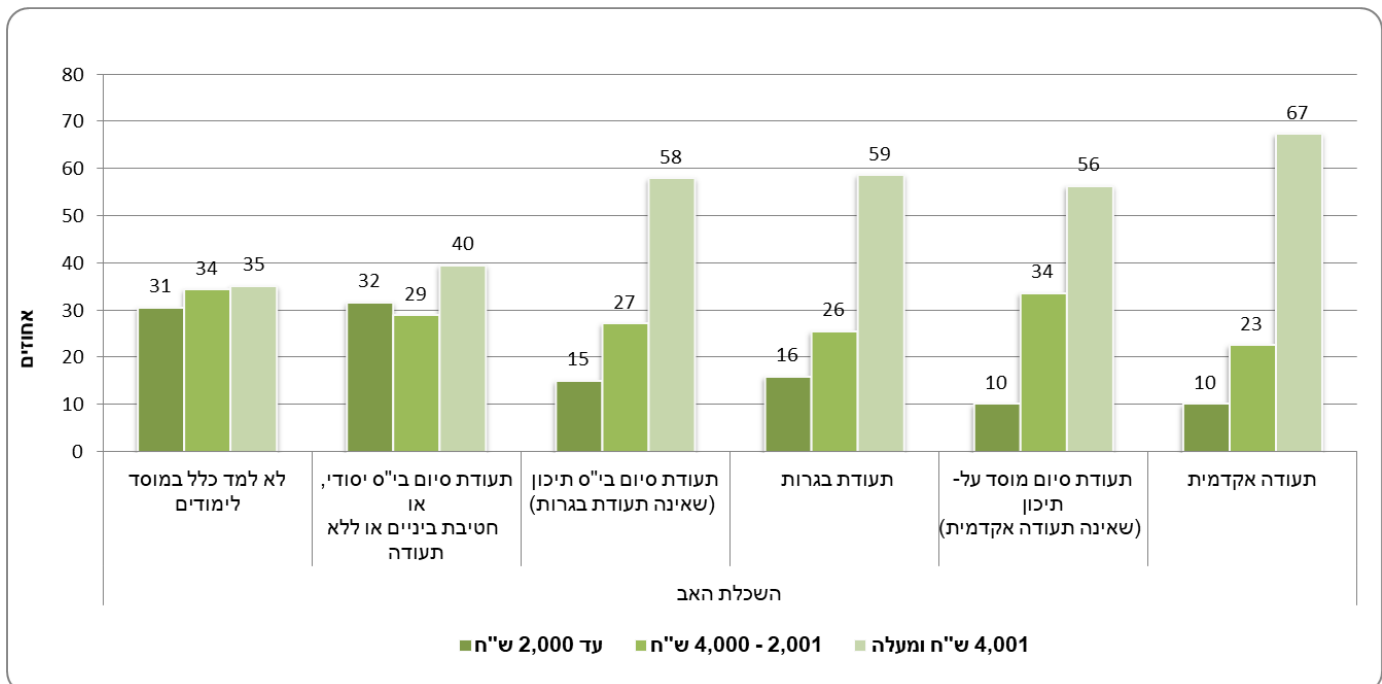
עוד נמצא כי שיעור האקדמאים בקרב בני 30 ומעלה עולה ככל שהשכלת הוריהם גבוהה יותר.

תרשים 2: אחוז בני 30 ומעלה בעלי תעודה אקדמית, לפי השכלת האב והאם, 2018

להשכלת ההורים יש קשר חיובי עם הכנסת משק הבית של ילדיהם. שיעור האוכלוסייה עם הכנסה גבוהה, גבוה יותר בקרב מי שאביו אקדמאי, ונמוך יחסית בקרב מי שאביו לא סיים תיכון.

תרשים 3: בני 20 ומעלה לפי הכנסה חודשית ממוצעת (ברוטו) לנפש במשק בית ולפי השכלת האב, 2018

מוביליות בין-דורית - תעסוקה

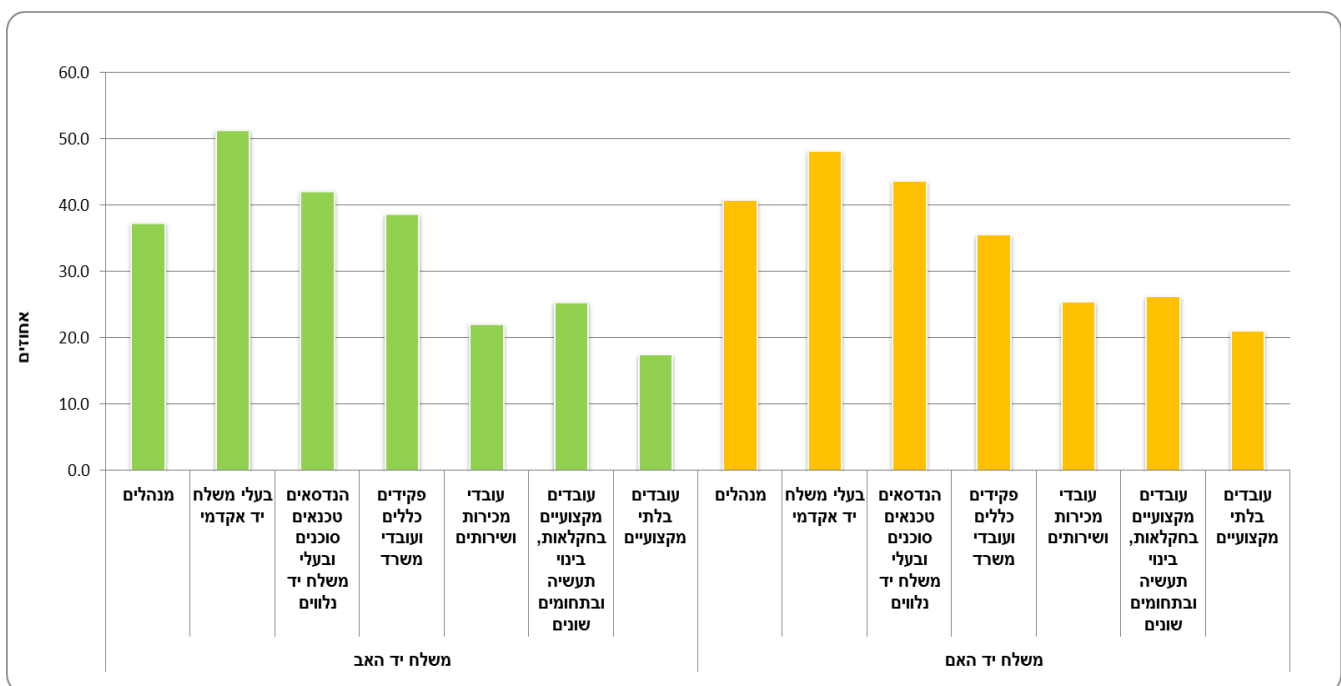
במסגרת הסקר, כל משיב נשאל על משלח היד שלו (בהתאם לתיאור מפורט של העיסוק שלו במקום עבודתו), וגם על העיסוק של אביו ואמו כשהיה בגיל 15.

נמצא מתאם בין רמת התעסוקה של הפרט לרמת התעסוקה של הוריו. ככל שההורים היו בעלי עיסוק שדרש רמת מיומנות גבוהה יותר, לילדיהם יש סיכוי גבוה יותר לעסוק במשלחי יד הדורשים רמת מיומנות גבוהה יותר.

51% מבני 30 ומעלה שאביהם עבד במשלח יד אקדמי, מועסקים גם הם במשלח יד אקדמי. שיעור דומה (48%) נמצא גם בקרב מועסקים שמשלח היד של אמם היה אקדמי.

שיעור המועסקים במשלח יד אקדמי, נמוך יותר בקרב מועסקים שאביהם או אימם לא עסקו במשלח יד אקדמי. כמו כן, כחמישית בלבד מהמועסקים שאביהם ו/או אימם היו עובדים בלתי מקצועיים, מועסקים כיום במשלח יד אקדמי.

תרשים 3: אחוז המועסקים בני 30 ומעלה במשלח יד אקדמי, לפי משלח יד של האב והאם, 2018

האם למי שהוריהם עבדו כעצמאים יש יותר סיכוי לעבוד כעצמאים בעצמם? הנתונים מראים שכן.

בקרב כלל המועסקים בני 20 ומעלה שיעור העצמאים הוא כ-14% (כ-530 אלף).

בקרב מי שהוריהם עבדו כעצמאים, שיעור העצמאים גבוה יותר: בקרב מי ששני הוריו היו עצמאים - 22% הם עצמאים; בקרב מי שאחד מהוריו היה עצמאי - 20% הם עצמאים; בקרב מי שהוריו לא עבדו כעצמאים, שיעור העצמאים הוא 13%.

שינויים במידת הדתיות במהלך החיים בקרב יהודים

10% מהיהודים מגדירים את עצמם חרדים; 11% - דתיים; 13% - מסורתיים דתיים; 22% - מסורתיים לא כל-כך דתיים; 43% - לא דתיים, חילונים.

מידת הדתיות בבית ההורים (בגיל 15)

29% מהחרדים מעידים כי גדלו בבית לא חרדי בהיותם בני 15. כ-22% מהחילונים לא גדלו בבית חילוני בהיותם בני 15.

לוח א. יהודים בני 20 ומעלה, לפי מידת הדתיות כיום ומידת הדתיות בבית שבו גדלו (בגיל 15) אחוזים לפי מידת דתיות כיום

מידת הדתיות כיום	סך הכל	גדלו בבית חרדי	גדלו בבית דתי	גדלו בבית מסורתי-דתי	גדלו בבית מסורתי לא דתי	גדלו בבית לא דתי, חילוני
חרדים	100	71	10	8	5	6
דתיים	100	3	72	13	5	7
מסורתיים-דתיים	100	2	19	59	11	9
מסורתיים לא כל-כך דתיים	100	..	12	21	48	18
לא דתיים, חילונים	100	..	3	6	13	78

.. נתונים שאינם ניתנים לפרסום עקב מיעוט תצפיות ורמת מהימנות נמוכה.

19% מבני 20 ומעלה מדווחים כי כיום הם דתיים פחות ממה שהיו בעבר (כ-830 אלף איש): 4% מהדתיים, 16% מהמסורתיים דתיים, 26% מהמסורתיים לא כל כך דתיים ו-25% מהחילונים מדווחים כי כיום הם דתיים פחות ממה שהיו בעבר.

שיעורים גבוהים של יהודים שנעשו דתיים פחות ממה שהיו בעבר, נמצאו בקרב בני 30-34 (23%) ובקרב אלה שגדלו בבית דתי (30%).

18% מיהודים בני 20 ומעלה, מדווחים כי כיום הם דתיים יותר ממה שהיו בעבר (כ-780 אלף איש): 39% מהחרדים, 42% מהדתיים, 30% מהמסורתיים-דתיים, 17% מהמסורתיים לא-כל כך דתיים ו-4% מהחילונים.

שיעורים גבוהים של יהודים שנעשו דתיים יותר ממה שהיו בעבר נמצאו בקרב בעלי הכנסה ממוצעת לנפש נמוכה (28%) ובינונית (24%). 20% מעולי 1990 ואילך מבריה"מ (לשעבר), נעשו דתיים יותר ממה שהיו בעבר.

63% מבני 20 ומעלה לא שינו את מידת דתיותם במהלך חייהם.

חוזרים בתשובה

כ-250,000 מבני 20 ומעלה שהם 5.7% מהאוכלוסייה היהודית בגיל זה, מגדירים את עצמם "חוזרים בתשובה": 20% מהחרדים מגדירים את עצמם "חוזרים בתשובה", 21% מהדתיים ו-8% מהמסורתיים-דתיים.

32% מהחוזרים בתשובה גדלו בבית חילוני, 20% - בבית מסורתי-לא כל כך דתי, 30% - בבית מסורתי-דתי ו-15% - בבית דתי. 69% מהחוזרים בתשובה הם ילידי ישראל ו-24% נולדו ביבשת אירופה או ביבשת אמריקה.

שינויים במידת הדתיות במהלך החיים בקרב מוסלמים

71% מהמוסלמים מגדירים את עצמם דתיים מאוד ודתיים, 22% - לא כל-כך דתיים ו-7% - לא דתיים. 31% מהמוסלמים בני 20 ומעלה (כ-255 אלף איש) מדווחים כי כיום הם דתיים יותר ממה שהיו בעבר. ההתחזקות הדתית מאפיינת את הנשים המוסלמיות יותר מהגברים המוסלמים: 39% מעידות על עצמן כי הפכו לדתיות יותר במהלך חייהן, בהשוואה ל-23% מהגברים. התחזקות בדת בקרב המוסלמים מאפיינת יותר מבוגרים מאשר צעירים: 27% מבני 20-29, 31% מבני 30-64 ו-44% מבני 65 ומעלה, נעשו דתיים יותר במהלך חייהם. 3% מהמוסלמים, מדווחים כי כיום הם דתיים פחות ממה שהיו בעבר.

[לשאלון הסקר החברתי 2018](#)

[למחולל הלוחות של הסקר החברתי](#)